

Paikallisuus ja kylätoiminta myötätuulessa

Suomen kylätoiminta ry:n uuden ohjelman nimi on ”Vastuuta ottava paikallisyhteisö”. Ohjelman mukaan paikallisuus on palaamassa. Paikallinen identiteetti, murre ja kulttuuri tuodaan tänä päivänä esille eikä sitä tarvitse piilottaa. Globalisoituva maailma on jäsentymätön ja pirstaleinen ilman paikallisyhteisöjen turvasaarekkeitä.

Paikallisuus nousee esille myös ihmisten elämäntapavalintana. Haetaan ihmisen mittaisia vaihtoehtoja, yhteisöllisyyttä ja tilaa harrastaa. Ja vaikka työelämä sijoittuisikin globaaliin huipputeknologiseen ympäristöön, monet haluavat viettää yksityiselämänsä ja ”ladata akkujaan” pienessä kyläyhteisössä. Kylät eivät enää eristäydy, vaan hakevat jopa kansainvälisiä yhteyksiä.

Etelä-Savossa on noin 220 kylätoiminta-aluetta, jossa on oma kyläyhdistys tai kylätoimikunta. Määrä on laskussa, kun pienimpien kylien kyläyhdistykset pyritään yhdistämään, jotta löytyisi riittävästi aktiiveja pyörittämään toimintaa. Kyläyhdistykset edustavat kaikkia kylän asukkaita ja tavoitteena on yhdessä kehittää kylästä hyvä asua ja yrittää.

Etelä-Savon kylien maakunnallinen yhteenliittymä on Järvi-Suomen kylät ry eli Jäskey. Jäskey järjestää kyläpäiviä, seminaareja ja muita tapaamisia, julkaisee kyläkirjettä sekä ylläpitää nettisivustoa www.jasky.net. Jäskey neuvoo kyliä esimerkiksi, kun kyläyhdistys halutaan rekisteröidä, kun kylän eri järjestöjen yhteistyötä halutaan tiivistää, kun halutaan tehdä kyläsuunnitelma, kun kylää kehitetään hankkeilla jne. Jäsenetuihin kuuluu myös MaaseutuPlus-lehti sekä kylille ilmainen kotisivutila ja lakimiesapu.

Jäskey ottaa myös kantaa maaseudun ongelmiin ja etsii yhdessä kylien kanssa niihin ratkaisuja. Yksi esimerkki on kyläkoulujen säilyminen. Yhdistys on järjestänyt seminaareja ja talvella Jäskey oli mukana julkistamassa Suomen kylätoiminta ry:n pienkouluraporttia. Sen mukaan pienessä koulussa on monia etuja suuriin verrattuna. Maakunnassa on vielä lähes sata kyläkoulua ja myös kuntien suhtautuminen koulujen säilyttämiseen on kääntymässä parempaan suuntaan.

Toinen ajankohtainen asia on laajakaistayhteydet. Sonera on ilmoittanut, että lankapuhelimet ja Adsl-laajakaistat vedetään pois laajoilta alueilta ensi vuoden kuluessa. Tarjolla on langattomia vaihtoehtoja, joiden toiminnassa on puutteita. Varmin ja nopein langaton yhteys on muun muassa Savonlinnan puhelimen tarjoama langaton Wimax-laajakaista, joka kuitenkin vaatii lähes näköyhteyttä tukiasemaan. Mobiilit @450- ja 3G-internetyhteydet ovat hitaampia ja voivat ruuhkautua.

Jäskey järjesti nyt kesäkuussa pienen seminaarin asiasta, ja siinä tuli vahvasti esille valokaapelin rakentaminen koteihin asti. Se olisi maakunnalle suuri ja kallis urakka ja pitkään meillä olisi varmasti myös langattomia vaihtoehtoja rinnalla. Jäskey on tyytyväinen siihen, että kylätoimijat saavat olla mukana suunnittelemassa laajakaistatulevaisuutta maakuntaan.

Muita ajankohtaisia asioita ovat maaseutuasumisen markkinointi, kylien kokoontumistilojen turvaaminen sekä kylä- ja seurantaloiden yhteismarkkinointi, joista Jäskey suunnittelee uutta hanketta. Myös kyläliikunnan ja -matkailun alueilla tapahtuu. Tuore aloite on sijaisperheiden rekrytoiminen kylistä. Näissä asioissa päätoimijoina ovat Leader-ryhmät, Etelä-Savon liikunta, ProAgria, Etelä-Savon sijaisperheet - Essi ry ja Jäskyn muut yhteistyöjärjestöt. Jäskyllä on melko kattava kyläosoiteisto, johon kaikki halukkaat voivat ilmoittautua mukaan.

Jäskyllä on myös yli kymmenen vuoden kokemus kyläsuunnitelmien laadinnasta ja tulee mielellään mukaan käynnistämään tai ohjaamaan kyläsuunnitelmien tekoa.

Juuri nyt on ajankohtainen myös maakunnan vuoden kylän valinta. Viime vuosina maakunnan vuoden kylä on valittu useita Savonlinnan seudulta: Hiukkajoki 2006, Varistaival 2004, Simanala 2003, Osikonmäki 2002, Tuusmäki 2000 ja Nojanmaa 1997. Vuoden kylä hakulomakkeita saa Jäskystä.

Ottakaa yhteyttä ja tervetuloa mukaan myös maakunnalliseen kylätoimintaan!

Henrik Hausen, kyläasiamies, Järvi-Suomen kylät ry
Puh. 015-689 676, 0400-992 699
Sähköposti: henhaus@mbnet.fi